

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **B. V.**, proti žalovanému: **Městské státní zastupitelství v Praze**, se sídlem náměstí 14. října 2188/9, Praha 5, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 9. 2025, č. j. SIN 1017/2025-4 a SIN 1016/2025-4, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2025, č. j. 3 A 150/2025-15,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti výroku II. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2025, č. j. 3 A 150/2025-15, **se odmítá.**
- II. Kasační stížnost proti výrokům I. a III. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2025, č. j. 3 A 150/2025-15, **se zamítá.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal zrušení nadepsaných rozhodnutí žalovaného vydaných ve věci žalobcových žádostí o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Součástí žaloby byla žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce.

[2] Žádost o osvobození od soudních poplatků městský soud výrokem I. usnesení ze dne 28. 11. 2025, č. j. 3 A 150/2025-15, zamítl. V odůvodnění usnesení k tomu uvedl, že žalobce ani na výzvu soudu neosvědčil své majetkové poměry. Z jím předloženého prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech (dále jen „prohlášení“) si městský soud nemohl učinit podrobný a úplný obraz o jeho majetkové situaci. Žalobce neuvedl, z čeho hradí náklady osobní potřeby, ani jaké jsou jeho pravidelné výdaje. Z těchto důvodů městský

soud nemohl posoudit, jak citelný zásah do majetkové sféry žalobce by zaplacení soudního poplatku představovalo. V návaznosti na to výrokem II. téhož usnesení městský soud vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku za žalobu ve výši 2 x 3 000 Kč. Výrokem III. usnesení městský soud zamítl i návrh na ustanovení zástupce, neboť žalobce nesplnil podmínku osvobození od soudních poplatků.

II. Kasační stížnost

[3] Proti usnesení městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) k Nejvyššímu správnímu soudu (dále jen „NSS“) kasační stížnost. Navrhl změnit usnesení městského soudu tak, že se žádosti nezamítají. Uvedl, že jeho starobní důchod činí měsíčně 6 500 Kč, přičemž za červen až říjen 2025 mu nebyl vyplacen, neboť byl nezákonně postižen exekučním příkazem celního úřadu. Stěžovatel dále vysvětluje nízkou výši svého starobního důchodu. Věcné projednání žaloby považuje za nezbytné, neboť rozhodnutí žalovaného byla vydána ve věci jeho žádostí o informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím, kterými se snažil získat dokumenty, jež by mu pomohly k odhalení zločinů komunismu namířených proti jeho osobě.

[4] Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout. Stěžovatelova podání mají charakter bezúspěšného uplatňování, resp. zneužití práva, a proto u něj není pro osvobození od soudních poplatků důvod.

III. Posouzení žádosti o osvobození od soudních poplatků

[5] Protože stěžovatel napadl kasační stížností procesní usnesení městského soudu, jímž se řízení o žalobě nekončí, nevznikla mu jejím podáním poplatková povinnost (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS, bod 28). NSS proto o žádosti o osvobození od soudních poplatků pro řízení o kasační stížnosti nerozhodoval.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Kasační stížnost proti výroku II. usnesení městského soudu je podle § 104 odst. 3 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nepřipustná, neboť výzva soudu k zaplacení soudního poplatku vydaná podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, je rozhodnutím, jímž se pouze upravuje vedení řízení (usnesení NSS ze dne 27. 2. 2006, č. j. 5 As 15/2005-47, č. 973/2006 Sb. NSS).

[7] Kasační stížnost proti výrokům I. a III. usnesení městského soudu je přípustná a lze ji projednat. Není však důvodná.

[8] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. může předseda senátu navrhopateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce. Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. může být účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

pokračování

[9] NSS nejprve posoudil důvody, pro které městský soud zamítl žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků. Městský soud stěžovatele nejprve vyzval k vyplnění prohlášení. Součástí výzvy bylo poučení, že tvrzení obsažená ve formuláři musí stěžovatel vhodným způsobem doložit, jakož i poučení, že pokud stěžovatel městskému soudu nepředloží podrobný a úplný obraz o svých poměrech, včetně toho, z jakých zdrojů hradí své osobní potřeby, nebude městský soud moci jeho žádosti vyhovět. Stěžovatel sice na výzvu soudu reagoval, prohlášení však vyplnil pouze z malé části. Z něj vyplývá, že sdílí domácnost se psem a pobírá starobní důchod. K prohlášení přiložil přípis, v němž vysvětlil, že mu starobní důchod nebyl již několik měsíců z důvodu nezákonné exekuce vyplacen (totéž uvedl i v kasační stížnosti). Z prohlášení ani z přípisu nicméně nevyplývají žádné další informace o jeho majetku a výdajích na živobytí. Žádné další dokumenty prokazující jeho majetkovou, příjmovou a výdajovou situaci městskému soudu nepředložil, ostatně nedoložil ani své tvrzení o výši starobního důchodu a jeho postižení exekucním příkazem.

[10] Břemeno tvrzení a břemeno důkazní ohledně skutečností, které odůvodňují osvobození účastníka řízení od soudních poplatků, leží na něm (viz rozsudek NSS ze dne 25. 10. 2017, č. j. 10 As 301/2017-20, bod 13). Je úlohou soudu, aby zajistil, že účastník nebude poškozen na svých právech v důsledku neznalosti procesních pravidel. K tomu může dojít například v situaci, kdy účastník řízení neví, jak má správně prohlášení vyplnit. V takových případech by měl soud účastníka řízení vyzvat, aby svá tvrzení doplnil a upřesnil. Jestliže však soud dospěje k závěru, že účastník formuláři rozumí, a přesto se jej rozhodl vyplnit neúplně, dodatečné výzvy k doplnění tvrzení není třeba (viz rozsudek NSS ze dne 17. 10. 2022, č. j. 10 As 261/2022-13, bod 11).

[11] NSS je toho názoru, že městský soud stěžovateli poskytl dostatečné poučení o tom, jak podrobně má své majetkové, příjmové a výdajové poměry popsat a jakým způsobem je doložit. Stěžovatel navíc podle NSS i bez tohoto poučení věděl, že prohlášení je třeba vyplnit pečlivěji, neboť je zkušeným účastníkem soudních řízení a o všech aspektech povinnosti řádně osvědčit své poměry byl již opakovaně poučen (viz rozsudek NSS č. j. 10 As 261/2022-13, bod 11, dále např. rozsudky NSS ze dne 17. 10. 2022, č. j. 10 As 261/2022-13, ze dne 27. 1. 2022, č. j. 8 As 360/2021-24, nebo ze dne 25. 6. 2024, č. j. 5 As 128/2024-9).

[12] Městský soud dospěl ke správnému závěru, že na základě stěžovatelem uvedených údajů si nemohl učinit dostatečný obraz o jeho majetkových, osobních a výdělkových poměrech. Stěžovatel sdělil pouze informaci o výši svého důchodu, který mu dle jeho tvrzení nebyl po dobu několika měsíců vyplácen, a informaci o vydání exekucního příkazu. Tato tvrzení nijak nedoložil. I kdyby tak však učinil, pro posouzení jeho žádosti by to nepostačovalo, neboť na vykreslení řady dalších městským soudem požadovaných informací rezignoval zcela.

[13] Napadené usnesení městského soudu je řádně a srozumitelně odůvodněné. Městský soud dostatečně vysvětlil, z jakých důvodů nemohl žádosti vyhovět. Stěžovatelovy argumenty obsažené v kasační stížnosti i v žádosti o osvobození od soudních poplatků v řízení před městským soudem jsou prakticky shodné jako v jeho ostatních mnoha podáních, kterými vyvolává velké množství sporů s různými veřejnými orgány. Stěžovatel tyto spory vede i přesto, že byl soudy již několikrát zpraven o tom, že se v mnohých

případech jedná o „spory z libosti“ a v takových případech nelze přenášet náklady na stát (srov. např. rozsudek NSS č. j. 10 As 261/2022-13 nebo rozsudek NSS ze dne 29. 4. 2025, č. j. 2 As 10/2025-19). Nejinak je tomu i v nyní posuzované věci.

[14] Jak již bylo uvedeno výše, splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků představuje jednu z kumulativních podmínek, bez jejíhož naplnění nebylo možné ustanovit stěžovateli zástupce z řad advokátů. Jelikož NSS závěry městského soudu o nesplnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků potvrdil, je správné také rozhodnutí o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce z řad advokátů.

V. Závěr a náklady řízení

[15] Kasační stížnost proti výroku II. usnesení městského soudu NSS odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 3 písm. b) a § 120 s. ř. s. Kasační stížnost proti výrokům I. a III. usnesení městského soudu NSS jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s.

[16] O náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti rozhodne městský soud v rozhodnutí o žalobě, a to podle pravidel o náhradě nákladů řízení o žalobě samotné v intencích § 60 s. ř. s., neboť řízení o kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí krajského (městského) soudu je faktickou integrální součástí řízení o žalobě (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 29. 11. 2023, č. j. 5 As 84/2022-30, č. 4554/2024 Sb. NSS, bod 50).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2026

Tomáš Kocourek
předseda senátu